

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy registrovalo podle § 36 odst. 2 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, pod čj. MSMT-19622/2024-4 ze dne 15. 11. 2024 Etický kodex Vysoké školy ekonomické v Praze ke dni podpisu registrace.

*Mgr. Vojtěch Tomášek
ředitel odboru vysokých škol*

Etický kodex

Vysoké školy ekonomické v Praze

Preambule

Etický kodex VŠE v Praze (dále jen *Etický kodex* či *Kodex*) stanovuje základní etické požadavky na jednání zaměstnanců, akademických i vědeckých pracovníků, dalších osob působících na VŠE a studentů související s jejich aktivitami na VŠE i mimo ně. Požadavky na etické jednání vychází z všeobecně uznávaných morálních zásad a dobrých mravů jednotlivců a skupin ve vyspělé demokratické společnosti s přihlédnutím k charakteru i podstatě vysokoškolského vzdělávání a vědecko-výzkumné činnosti, a v neposlední řadě také k morálním a společenským aspektům postavení vysokoškolského učitele. Vysoká škola ekonomická v Praze se prostřednictvím tohoto Kodexu hlásí k tradičním akademickým hodnotám, demokratickým principům a v neposlední řadě také hodnotám morálním.

Etický kodex byl sepsán v souladu s [Mísí a vizí VŠE](#). Vysoká škola ekonomická v Praze je součástí vrcholných center vzdělanosti, nezávislého poznání a tvůrčí činnosti v České republice. Všem zaměstnancům, vyučujícím, akademickým i vědeckým pracovníkům a studujícím poskytuje stejné studijní a pracovní příležitosti ve shodě s jejich zařazením bez ohledu na národnost, rasu, pohlaví, původ, sexuální orientaci, tělesnou a kulturní odlišnost, rodinný stav, věk nebo náboženské vyznání.

Všichni členové akademické obce i další zaměstnanci VŠE se prostřednictvím tohoto *Kodexu* dobrovolně a bez výhrad hlásí k vyznačeným hodnotám a zásadám v zájmu šíření dobrého jména VŠE.

Článek 1 - Obecné zásady

(1) Členové akademické obce VŠE, další zaměstnanci VŠE a osoby působící na VŠE (bez ohledu na konkrétní druh pracovního poměru):

- a. Aktivně podporují a zachovávají při své práci a studiu včetně dalších aktivit spojených s jejich odborností standard dodržování mravních principů, etických zásad a obecně uznávaných pravidel slušného chování; jednají vždy v souladu se zásadami tohoto *Kodexu*, se kterými se náležitě seznámili. Ctí zákony a jiné právní předpisy, vnitřní předpisy VŠE a složené akademické sliby a v uvedených mezích uplatňují svá akademická práva a využívají akademické svobody.
- b. Ctí a respektují základní lidská práva a svobody.
- c. Neobhajují a nekryjí neetické chování, a to ani kdyby bylo zdůvodňováno účelovou prospěšností, poslušností či loajalitou.
- d. V mezích výše a níže uvedených zásad obhajují svobodu myšlení, bádání, vyjadřování, výměnu názorů a informací a ctí různorodost názorů uvnitř akademické obce. Považují pedagogickou, vědeckou, uměleckou a obecně tvůrčí práci za integrální příspěvek k rozvoji lidského poznání a kultury a hájí ji proti nespravedlivému zpochybňování nebo zneužívání. Zachovávají si kritičnost vůči výsledkům své práce, získaným poznatkům a závěrům, nebrání se diskusím a naslouchají věcným argumentům. Objektivně a kriticky, avšak s respektem a ohleduplností přistupují k práci ostatních členů akademické obce i všech zaměstnanců VŠE; kritiku a alternativní názor uplatňují korektně a vždy s ohledem na základní principy vědecko-výzkumné práce.

- e. Trvale rozvíjí své schopnosti, rozšiřují a prohlubují své znalosti a dovednosti jak v oblasti svého profesního zaměření, tak v oblasti obecné pedagogické práce nebo studia. Ctí VŠE mimo jiné i tím, že svými dalšími aktivitami neohrožují její činnost a dobrou pověst ve veřejném prostoru; dbají v tomto ohledu také na přiměřenost a únosnou míru svých pracovních nebo studijních závazků na Vysoké škole ekonomické v Praze i mimo ni.
- f. Chovají se čestně a zdvořile ke všem osobám na akademické půdě, respektují jejich názory a svým jednáním je neruší ani neomezují při výkonu jejich práce a činnosti na VŠE. Vůči všem členům akademické obce i ostatním zaměstnancům nevyvíjejí nevhodný či nemístný nátlak. Případné kritické podněty podávají věcně podložené. Na akademické půdě, během praxí, studijních pobytů a při dalších profesních a studijních aktivitách či jiné reprezentaci VŠE i mimo její prostory dodržují pravidla společenského chování.
- g. Vyvarují se střetu univerzitních a vlastních zájmů (a to včetně zájmů osob blízkých či jinak spřízněných) a v případě, že taková situace nastane, vhodným způsobem a včas ji oznámí příslušným osobám, vnitřním orgánům či jiným autoritám.
- h. Bez souhlasu dotčené osoby nepořizují záznam jejího osobního projevu nahráváním či fotografováním, takový záznam nešíří, ani neumožňují třetím osobám jeho šíření, ledaže by tak činil z důvodů, které povoluje zákon.
- i. Ohleduplně a v souladu se svým posláním využívají zařízení a majetek VŠE a dle svých možností je chrání před zneužitím či poškozením. Při práci s výpočetní technikou nepoužívají nelegální software a dodržují stanovená pravidla pro práci ve školní počítačové síti.
- j. Dbají na upevňování vážnosti a dobrého jména VŠE a svou činností i chováním se snaží k němu přispívat; nedopouští se ničeho, co by mohlo poškodit dobré jméno VŠE. Vědí, že svým vystupováním, chováním a působením ve veřejném prostoru reprezentují Vysokou školu ekonomickou v Praze navenek.
- k. Nevyužívají svoji pedagogickou, vědeckou, studijní či jinou činnost na VŠE pro uplatňování zájmů politických stran a hnutí.
- l. Odmítají diskriminaci na základě rasy, etnického původu, národnosti, ideologie, náboženského vyznání, víry, světového názoru, věku, pohlaví, sexuální orientace, fyzického handicapu, jazyka, sociálního původu nebo majetkových poměrů. Vůči všem jednají s respektem, bez ohledu na sociokulturní odlišnosti. Dodržují princip rovného přístupu a rovných příležitostí. Odmítají jakoukoliv formu sexuálního obtěžování. Podporují zlepšování podmínek a pozitivní přístup k osobám se specifickými potřebami.
- m. Respektují poslání (misi) a cíl (vizi) VŠE, které jsou zakotvené i v dalších univerzitních dokumentech, a v daném ohledu upřednostňují zájmy VŠE nad zájmy soukromými.
- n. Pokud se u členů akademické obce nebo ostatních zaměstnanců setkají s neetickým jednáním, které jako takové nelze tolerovat, vyvodí přiměřené důsledky a snaží se zjednat nápravu v rámci dobrých mravů. Soustavně usilují o prevenci takového neetického jednání.
- o. Přijmou-li akademickou funkci, členství v akademickém orgánu nebo vedoucí funkci, vykonávají svoji pozici řádně, odpovědně a kultivovaně, a jednají s vědomím, že s přijetím vyšší odpovědnosti je spojen závazek zvláště důsledně dodržovat tento *Kodex* i vést ostatní k jeho respektování.
- p. Nástroje umělé inteligence (AI) využívají tak, aby podpořili lepší dosahování cílů učení, kvality i rozsahu tvůrčí činnosti, ale i dalších aktivit. Plně respektují, že využívání nástrojů AI musí být v souladu s principy akademické i osobní morální integrity a musí být transparentní. Za všech okolností otevřeně deklarují, resp. citují využití nástrojů umělé inteligence, a to především v písemných pracích.

Článek 2 - Zásady v pedagogické práci a při studiu

(1) Akademičtí pracovníci a další osoby v rámci svého pedagogického působení dodržují následující zásady:

- a. Jednají se studujícími vždy na základě korektního, náročného, ale citlivého hodnocení jejich schopností, znalostí, píle a ostatních osobnostních charakteristik. Komunikují s nimi otevřeným, korektním a kolegiálním způsobem; neuchylují se k jejich podceňování, ponižování ani jakémukoliv znevažování.
- b. Chovají se ke studujícím vždy transparentně a spravedlivě, nevyžadují od nich činnosti, které patří k jejich vlastním povinnostem, nepřivlastňují si jejich práci a jimi dosažené výsledky. Neumožňují studujícím získávat neoprávněné výhody při studiu a při ověřování jejich znalostí a dovedností. Při klasifikaci si počínají nestranně a objektivně; vystříhají se jakýchkoli vědomých střetů zájmů.
- c. Snaží se pedagogicky působit nejen kvalitní výukou, ale i osobním příkladem s ohledem na morální a společenské postavení vysokoškolského učitele.
- d. Plně a iniciativně se věnují výuce a výchově studujících, napomáhají rozvoji jejich samostatného a kritického myšlení, všestranně podporují jejich kvalifikační růst a profesní rozvoj, tvůrčí a publikační aktivity, pomáhají jim navazovat vnější kontakty, včetně kontaktů mezinárodních. Předávají jim ochotně své znalosti a zkušenosti.
- e. Z případných selhání a neetického chování nebo jednání studujících vyvozují přiměřené důsledky a tam, kde je to vhodné či nutné, o nich řádně a včas informují příslušné osoby, orgány či autority.

(2) Studující na VŠE ve studijních programech a dalších formách vzdělávání dodržují následující zásady:

- a. Na přednášky, semináře i cvičení docházejí včas a bez zvláštního důvodu neodcházejí předčasně. Během výuky svým chováním nebrání jejímu řádnému průběhu, dbají pokynů vyučujících a hovoří pouze s jejich souhlasem.
- b. Při týmové studijní práci jsou kooperativní a zároveň respektují a poctivě vyznačí obsahový a metodický přínos kolegů a kolegyň ke konečnému výsledku.
- c. Studijní materiály využívají v souladu s autorskými právy. Dodržují regulérnost a objektivitu všech forem ověřování studijních znalostí. Nepředávají ani v jakékoliv jiné podobě nešíří zkušební testy, zkuškové otázky ani žádné jiné materiály sloužící k prověřování studijních znalostí.
- d. Jako seminární a kvalifikační práce předkládají vždy jen vlastní původní práce. Pokud jsou zaměstnání, nepoužívají bez souhlasu svého zaměstnavatele žádné interní podklady a data a ani nepředstírají, že se jedná o podklady a data vlastní.
- e. Nedopouštějí se neetického nebo podvodného jednání, za které se považuje zejména (nikoli však výlučně):
 - plagiátorství (užití výsledků cizí duševní či jiné činnosti a jejich prezentování jako výsledků vlastních);
 - padělání dat a dalších údajů a uvádění nepravdivých informací (falzifikace studijních dokumentů, falšování, pozměňování či uvádění nekompletních údajů, účelová dezinterpretace informací, vědomé užívání chybných informací, metod, postupů a závěrů);
 - podvody při ověřování znalostí a dovedností (např. nepovolené používání poznámek a dalších pomůcek, komunikace s ostatními, nepovolené využívání odpovědí ostatních, zastupování někoho jiného nebo zastoupení někým jiným, nedodržení instrukcí vyučujícího).

- f. Nesnaží se získávat neoprávněné výhody při studiu a při ověřování studijních výsledků; vystříhají se jakýchkoli vědomých střetů zájmů.

Článek 3 - Zásady ve vědecké, umělecké a další tvůrčí práci

(1) Členové akademické obce VŠE a další osoby podílející v rámci svého působení na VŠE na vědecké, umělecké a další tvůrčí činnosti dodržují následující zásady:

- a. Zaměřují svůj výzkum a další tvůrčí aktivity na rozšiřování hranic lidského poznání, rozvoj vzdělanosti a hmotných i nehmotných hodnot. Vždy dbají na to, aby těmito aktivitami nebyli ohroženi lidé či jejich svoboda a mravnost, společenský řád a vláda práva.
- b. Jsou si vědomi své odpovědnosti za objektivitu, spolehlivost a přesnost svého bádání a respektují meze používaných metod. Neduplikují výzkum uskutečněný jinde, pokud to není potřebné k ověření, doplnění nebo porovnání výsledků.
- c. Při zveřejňování svých poznatků a výsledků výzkumu dbají na jejich úplnost, ověřitelnost a objektivní interpretaci. Po zveřejnění výsledků uchovávají primární data a dokumentaci po dobu obvyklou v příslušném oboru, pokud tomu nebrání jiné legitimní závazky nebo předpisy. Objeví-li ve svých publikacích omyl, podniknou všechny potřebné kroky k jeho nápravě a nesnaží se ho tajit nebo zastírat.
- d. O výsledcích své vědecké, umělecké a další tvůrčí činnosti, pokud nepodléhají legitimnímu utajení, uvážlivě seznamují širokou veřejnost.
- e. Jako autoři nebo spoluautoři výsledků se prezentují pouze tehdy, jestliže jich sami dosáhli, nebo k nim významným tvůrčím způsobem přispěli; důsledně se vystříhají jakékoliv formy plagiátu. V publikacích objektivně uznávají přínos ostatních, při citování vždy uvádějí zřetelný a přesný odkaz na příslušný zdroj (včetně nástrojů generativní umělé inteligence). Citují i podstatné práce, které nejsou v souladu s jejich výsledky a názory.
- f. Posuzovatelskou, recenzní nebo jinou hodnotitelskou činnost provádějí osobně, nezávisle a pečlivě. Stanoviska zpracovávají pečlivě a zodpovědně a s ohledem na tematickou oblast svého oboru; nepodléhají přitom vnějším tlakům a vycházejí, pokud možno, z objektivních kritérií; dodržují pravidla zadavatele a vyžadují totéž i od ostatních účastníků daného řízení.
- g. Respektují a chrání duševní vlastnictví autorů posuzovaných rukopisů, návrhů projektů nebo zpráv, uměleckých děl; nepoužívají údaje obsažené v hodnocených podkladech k jinému účelu než k vypracování příslušného posudku a neposkytují je třetí osobě. Neprodávají záměrně dobu hodnocení za účelem dosažení vlastních výhod či výhod pro třetí osobu.
- h. Odmítají vypracovávat vědecká, odborná nebo umělecká stanoviska, jestliže by jejich závěry mohly být ovlivněny jejich osobním zájmem, anebo na tuto skutečnost jasně a včas upozorní příslušné osoby, orgány a autority; vystříhají se jakýchkoli vědomých střetů zájmů.
- i. Dbají na účelné a efektivní využívání poskytnutých finančních i materiálních prostředků.

Článek 4 - Závěrečná ustanovení

1. Tento Etický kodex VŠE byl schválen Akademickým senátem Vysoké školy ekonomické v Praze podle § 9 odst. 1 písm. b) bodu 3 zákona dne 23. září 2024.
2. Tento Etický kodex VŠE nabývá platnosti dnem jeho registrace Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy a účinnosti prvním dnem kalendářního měsíce následujícího po dni jeho registrace Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy.

doc. Ing. Tomáš Pavelka, Ph.D.
předseda AS VŠE v Praze

doc. Ing. Petr Dvořák, Ph.D.
rektor VŠE v Praze